

INFORMACE

Dne 21. dubna 2015 byl v Poslanecké sněmovně pod záštitou ústavně právního výboru pořádán seminář na téma Nabídka na spolupráci při odborném posouzení dopadů regulace (RIA) pro obě komory Parlamentu ČR. Po konzultaci s tajemníkem ústavně právního výboru Poslanecké sněmovny, panem Mgr. Jaromírem Beranem, oslovila redakce Správního práva přednášející z tohoto semináře s prosbou, aby svá vystoupení přepracovali do textové podoby vhodné pro prezentaci na stránkách tohoto odborného periodika. Výslednou podobu Vám nyní představujeme.

Redakce

Jak zlepšit kvalitu hodnocení dopadů regulace (RIA)

Motto

Mnohé státy stále přehlíží soukromý charakter regulovaných subjektů. Řada státních orgánů se stále chová tak, jako kdyby regulovala státní subjekty. V důsledku nadměrné frekvence změny nedokonalých předpisů tudíž přetvořává značné regulatorní riziko. Časté přizpůsobení se změnám předpisů jde na úkor přizpůsobování se tržním změnám a je mimořádně nákladné. Podnikatelé de facto nastaví systém určitým způsobem a následuje šok, protože tento systém musí na vlastní náklady neustále přenastavovat. Dominovat by však mělo přizpůsobování se dynamickým tržním změnám, neboť zde spočívá jádro konkurenceschopnosti. Právní systémy však začaly generovat to, co se ve světě označuje jako zpětná vazba k „regulatory contract breach“. Tzn. v okamžiku, kdy dochází k hrozbě porušení soukromovlastnických práv, vyvolaných nedokonalou právní úpravou regulace, která způsobuje škody, mohou podnikatelé podnikající v prostředí dokonalejšího soudního systému takovéto škody formou odškodnění začít soudně vymáhat, pokud se cítí jako poškozená strana. Hrozba toho, že se regulátor dopustí zásadní chyby, která bude pro daňové poplatníky velice drahá, vede k tomu, že státy přistupují k regulaci mnohem svědomitěji, zejména ty státy, kde soukromé vlastnické subjekty převažují. Právní systém, jako je v anglosaských zemích (ve Velké Británii a USA) ale i v řadě dalších zemí Evropy, takto stále více trestá zjevné chyby regulátorů vůči regulovaným soukromým podnikům. To je významným motivem pro doplnění důvodových zpráv přijímaných zákonů a směrnic o tzv. hodnocení dopadů regulace (RIA).

Nicméně možnost domáhat se odškodnění se dotýká nejen nové regulace, ale symetricky i odstraňování dosavadní regulace, která nezřídka deformovala poměry na trhu a upřednostnila určité skupiny podnikatelů, kteří by deregulací utrpěli škody ...

Co je hodnocení dopadů regulace (RIA)?

1.1 Definice a obsah RIA

Hodnocení dopadů regulace (Regulatory Impact Assessment, RIA) můžeme definovat jako soustavu metod směřujících k systematickému hodnocení pozitivních a negativních dopadů variant navrhované (*ex ante*) či existující (*ex post*) regulace, kde regulací chápeme soubor nástrojů, pomocí nichž vláda ovlivňuje chování občanů a jejich skupin (jako např. podnikatelů) s cílem řešit identifikované problémy.

Konkrétně jde o zákony, oficiální a neoficiální nařízení a podzákonné normy vydávané na všech úrovních státní správy a pravidla vydávaná nevládními nebo samoregulačními orgány, na které byly delegovány regulační pravomoci. Zkušenosti zemí, kde byla RIA zavedena, ukazují, že správně vytvořený a implementovaný systém hodnocení dopadů vede k zefektivnění procesu tvorby legislativních předpisů a jejich účinnosti a v širším kontextu přispívá k posílení výkonnosti tržního hospodářství a zlepšení fungování hospodářské soutěže.

Ve všech státech, kde je využívána, má RIA v zásadě obdobnou základní strukturu, která odráží obecnou strukturu rozhodovacího procesu aplikovaného celou vládnoucí strukturou: rozkrytí problému k řešení, zhodnocení různých alternativních řešení (včetně „nulové“ varianty, tj. zachování současného stavu), konzultace s dotčenými subjekty, kvalitativní a kvantitativní odhad přímých a nepřímých nákladů a přínosů pro všechny aktéry společnosti/ekonomiky (ekonomické, sociální, environmentální), srovnání variant a doporučení nejvhodnější na základě multikriteriální analýzy či podobné metody, diskuzi způsobu implementace a návrhy pro způsob vynucování regulace (stanovení sankcí, nápravných opatření apod.) a periodický přezkum účinnosti, bez nichž navrhovaná regulace ztrácí na své efektivitě.

1.2 Aspekty a předpoklady kvalitní RIA

Kvalitně zvládnutý proces RIA není jen následným dopočtením dopadů, ale vyžaduje zohlednění následujících aspektů a splnění několika předpokladů:

- 1) RIA nutí zamyslet se nad všemi důsledky přijetí legislativního opatření a identifikovat a analyzovat i alternativní možnosti řešení problému vedle přímé regulace, tj. i možná řešení neregulačního typu (spoluregulace, samoregulace apod.).
- 2) Klíčovou fází procesu RIA jsou konzultace, v rámci nichž je do procesu zapojen maximální počet dotčených stran. V tomto směru s sebou institucionalizace procesu hodnocení dopadů regulace přináší významné rozšíření možnosti

konzultovat problémy se zainteresovanými stranami. Tento krok může přilákat soukromé subjekty k tomu, aby se podílely na tvorbě legislativy. Na jedné straně dojde jakoby k částečné institucionalizaci lobbingu, na druhé straně proces RIA vede k otevření tzv. „Pandořiny skříňky“. Oslovení širokého okruhu dotčených stran v rámci průběhu konzultací a pečlivé zpracování, zhodnocení a zohlednění relevantních komentářů a návrhů výrazně zvýší kvalitu současné regulace ve směru vyšší transparentnosti (otevřenosti, jednoduchosti a dobré použitelnosti), odpovědnosti autorské strany (vládě a parlamentu, uživatelům a veřejnosti), adekvátnosti s ohledem na riziko, konzistentnosti (předvídatelnosti) a cílenosti (zaměření se na problém s minimalizací vedlejších efektů).

Konkrétně využití konzultací napomáhá identifikaci správné podstaty problému, nalezení případných alternativních a méně nákladných řešení daného problému, identifikaci potenciálních rizik spojených s implementací jednotlivých variant, odstranění potenciálních konfliktních míst a vzniku pocitu spolupodílení se na tvorbě legislativního předpisu u dotčených stran, což může zjednodušit průchod tohoto předpisu legislativním procesem a dle empirické zkušenosti snižuje počet připomínek podaných v rámci mezirezortního připomínkového řízení.

- 3) Diskuze s větším počtem protipólně orientovaných názorových stran spolu s podložením relevantními statistickými daty napomáhá objektivizaci nálezů učiněných v rámci konzultací. Tato objektivizace je nezbytná ze dvou důvodů. Jelikož orgány veřejné správy nejsou zpravidla dokonale informované o potenciálních dopadech navrhovaných opatření, mohou silnější zájmové skupiny předávat žádané informace regulačním orgánům s perspektivou, že se jim podaří ovlivnit regulaci ve svůj prospěch. Zadruhé, některé skupiny dotčených subjektů typu spotřebitelů či malých a středních podniků, mají omezenější schopnost informovat o svých názorech regulační orgány než subjekty jiné.
- 4) Výstupem celého procesu musí být odpověď na otázku, zda přínosy zvažovaného opatření odpovídají nákladům a zda jednotlivé dotčené strany budou rovnoměrně postiženy. Provedení hodnocení dopadů regulace před přijetím určité právní úpravy by tak mělo zamezit implementaci právních aktů, které mohou ve svém důsledku nerovnoměrně zatížit některé dotčené strany bez toho, aby tyto náklady byly v přiměřené míře vyváženy přínosy. I v případě pozitivního dopadu na státní rozpočet je nutné zhodnotit, zda tento efekt není převážen zvýšenými náklady pro některou z dotčených skupin např. ve formě vyšší administrativní zátěže.
- 5) Návrh právního předpisu by nikdy neměl být zpracován dříve než RIA (tj. RIA by měla být vždy zpracována *ex-ante*). V opačném případě může docházet, a v minulosti často docházelo k situaci, že tento návrh byl odtržen od reality, kterou měl reflektovat. V případě nedostatečného posouzení nákladů a pří-

nosů může implementace nového právního předpisu vést k výrazné distorzi vybraných právních vztahů, podnikatelského, konkurenčního prostředí apod.

- 6) Dále je třeba zdůraznit, že proces hodnocení dopadů regulace nenahrazuje politické rozhodování, ale pouze vytváří předpoklady pro jeho kultivaci. RIA má být zdrojem srozumitelně podávaných informací, měla by se vyhýbat technickým pojmům, které jsou pro neodbornou veřejnost nesrozumitelné. Měla by tak tvořit pouze podklad pro rozhodnutí, které však zůstává na politících. Implementace procesu RIA do legislativního procesu vyžaduje silnou politickou podporu na překonání byrokratické strnulosti.
- 7) Další nutnou podmínkou je vyvinutí potřebných znalostí/schopností u osob odpovědných za zpracovávání RIA, neboť kvantifikace nákladů a přínosů odvíjející se od obecné struktury rozhodovacího procesu aplikovaného celou vládnoucí strukturou ve většině případů vyžaduje využití náročnějších metod¹⁾. Implementace procesu RIA tak musí zahrnovat školení státních zaměstnanců s důrazem na překlenutí odporu k RIA, částečně způsobeného mnohdy hlubokou propastí mezi profesemi právníků a ekonomů (kterou pomáhá překlenovat disciplína „Law and Economics“).

Kvalitně provedené hodnocení dopadů regulace je jasné, stručné a přiměřené povaze problému, který se snaží hodnotit, používá srozumitelný jazyk, vyhýbá se, jak bylo již zmíněno výše, technickým pojmům pro neodbornou veřejnost nesrozumitelným a používá nejlepší informace dostupné v době zpracovávání. Vyúsťuje v samostatný dokument, který dokáže problém jasně vysvětlit, nastínit možné alternativy k přijetí regulace bez potřeby odkazovat se na další dokumenty.

2. Aktuální vývoj v oblasti procesu RIA na úrovni Evropské komise

Významnost agendy lepší regulace zdůrazňuje i nynější Evropská komise v čele s Jean-Claude Junckerem a prvním viceprezidentem Fransem Timmermansem se zvláštním mandátem ke zlepšování právní úpravy, která 19. 5. 2015 přijala komplexní balíček pro lepší regulaci. Tento program by měl podpořit zjednodušení procesu tvorby a schvalování nové legislativy, zvýšení jeho transparentnosti a přiblížení dotčeným stranám. Požadavek na snižování administrativní zátěže byl zvolen jako jedna z hlavních priorit.

Tato nová iniciativa by měla vést k revizi zásad hodnocení dopadů regulace

---

¹⁾ K vyčíslení dopadů je často využíváno kvantitativních modelů (modelů všeobecné ekonomické rovnováhy, sektorových modelů, makroekonomických modelů, mikrosimulačních modelů, modelů hodnocení dopadů na životní prostředí apod.) Dalším krokem následujícím po zhodnocení možných dopadů je výběr konečné varianty. Při výběru nejhodnější varianty lze využít metod jako analýza nákladů a přínosů (Cost Benefit Analysis) či vícekritériální analýza.

a ex-post hodnocením a meziinstitucionální dohodě mezi Evropskou komisí, Radou EU a Evropským parlamentem, jejíž uzavření se očekává na konci roku 2015.

Důležitým reformním krokem bylo nahrazení evropského Výboru pro hodnocení dopadů (Impact Assessment Board) Výborem pro kontrolu regulace (Regulatory Scrutiny Board). V rámci této změny došlo k upravení složení tohoto orgánu. Namísto devíti rotujících členů pracujících pro Komisi vedle plnění svých každodenních povinností pro různá generální ředitelství Komise se bude moci nová rada spolehnout vedle předsedy (na úrovni generálního ředitele Komise) na tři stále členy pracující v rámci Komise pro Výbor na plný úvazek a další tři nezávislé členy pracující na plný úvazek. Tento nový model reaguje na požadavky podnikatelského sektoru zajistit vyšší míru nezávislosti kontroly kvality evropských hodnocení dopadů regulace, které vicepresidentovi Timmermansovi a jeho předchůdcům opakovaně tlumočilo pět předsedů národních komisí RIA sdružených ve skupině Europe RegWatch. Vedle předsedů britského, německého, holandského a švédského se mezi ně řadil autor M. Mejstřík předsedající Komisi RIA ČR, ve skupině Europe RegWatch jako jediné komise z nových členských států EU.

3. Proces RIA v České republice

3.1 Historický vývoj implementace procesu RIA v ČR

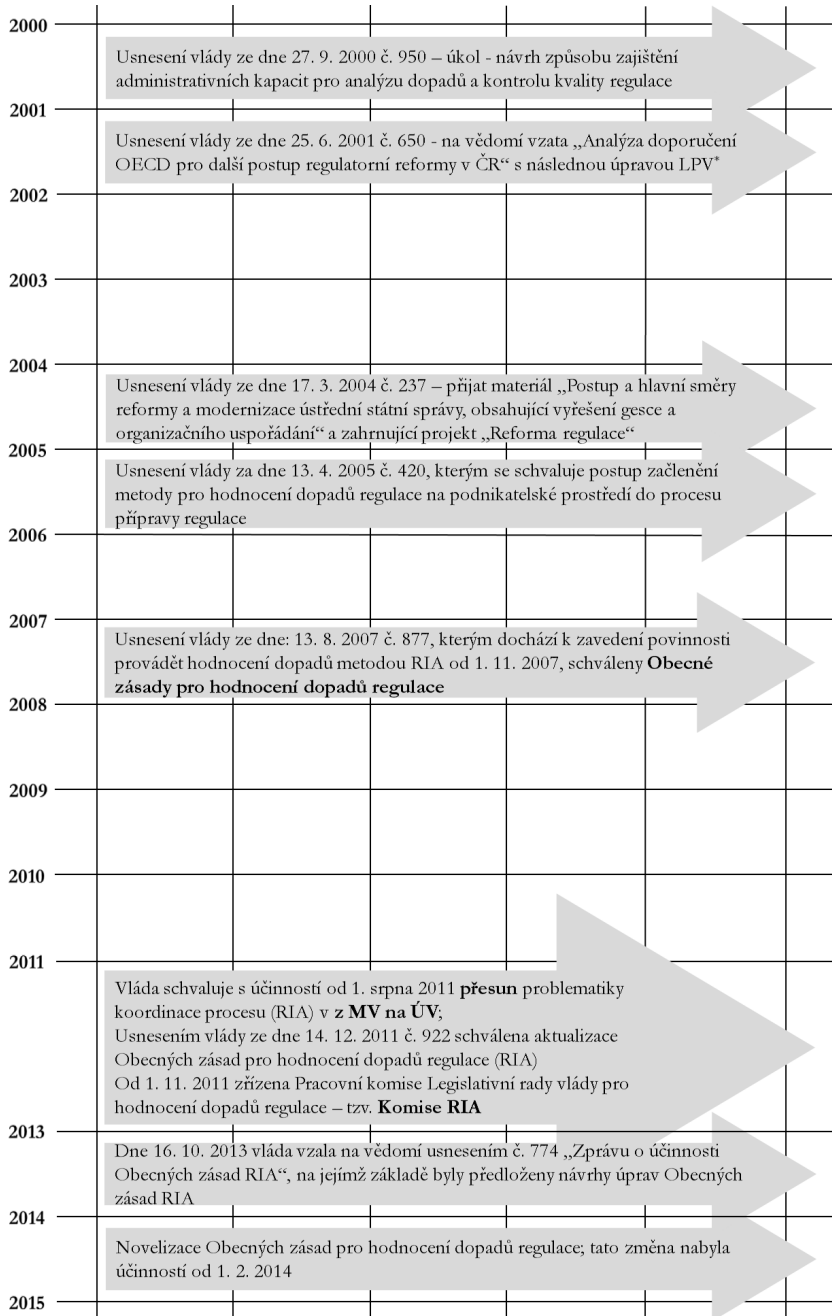
Obrázek na následující straně zachycuje vývoj implementace procesu RIA v České republice.

Jedním z prvních stimulů k implementaci procesu RIA v České republice bylo vydání doporučení OECD ke zkvalitnění vládní regulace, jež začalo být naplňováno na základě usnesení vlády z 27. 9. 2000. Toto usnesení uložilo zpracovat do konce roku 2000 v rámci reformy ústřední státní správy návrh způsobu zajištění administrativních kapacit pro analýzu dopadů a kontrolu kvality regulace. Postup začlenění metody pro hodnocení dopadů regulace na podnikatelské prostředí do procesu přípravy regulace (RIA) byl vládou schválen v roce 2005. Následné kroky zahrnovaly zavedení povinnosti provádět hodnocení dopadů metodou RIA od 1. 11. 2007, schválení a dvě aktualizace Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace na základě přehodnocení funkčnosti systému hodnocení dopadů regulace, v roce 2001 přesun problematiky koordinace procesu RIA z Ministerstva vnitra na Úřad vlády a zřízení Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace (dále jen „Komise RIA“).

Z výše uvedených kroků je třeba zdůraznit následující dva: reformu modelu RIA v ČR, k níž bylo přistoupeno v roce 2011, a zřízení Komise RIA.

Reforma modelu RIA v ČR zahrnovala především přesun problematiky koordinace procesu RIA z Ministerstva vnitra na Úřad vlády. Cílem tohoto kroku byl

Obrázek 1: Vývoj implementace procesu RIA v České republice

Zdroj: EEIP

posun procesu RIA blíže k ústřední vládě, posílení prvků nezávislosti a zlepšení koordinace v rámci průchodu předpisu legislativním procesem. Pozitivním empirickým výstupem tohoto přesunu bylo snížení vysokého počtu výjimek ze zpracování RIA²⁾.

3.2 Role Komise RIA při zkvalitňování procesu hodnocení dopadů

Komise RIA byla zřízena 1. 11. 2011 v návaznosti na usnesení vlády ze dne 19. 10. 2011 č. 768, kterou byla přijata novela Statutu Legislativní rady vlády. Její vznik reagoval i na negativní percepci procesu tvorby legislativy veřejností, která tuto vysoce specializovanou aktivitu ústředních správních úřadů a zákonodárných sborů, mající nastavovat stabilní pravidla pro život a podnikání, vnímají jako tok nepřehledných legislativních změn, které dle občanů plodí přemíru byrokracie a mnohdy nechávají otevřeny příležitosti korupčnímu chování. Tento fakt lze ilustrovat např. umístěním ČR v žebříčku Zprávy o globální konkurenceschopnosti 2014–2015³⁾, kde ČR zaujímá až 132. příčku ze 144 sledovaných zemí v ukazateli zachycujícím nákladnost přizpůsobení se regulační zátěži⁴⁾.

Zřízením Komise RIA se Česká republika zařadila ke čtyřem zemím OECD (Velká Británie, Německo, Nizozemí a Švédsko), kde již obdobné komise jako nezávislé kontrolní orgány (tzv. independent watchdogs) přezkoumávající kvalitu předkládaných hodnocení dopadů k návrhům právních předpisů, úspěšně fungují. V rámci EU vystupuje skupina těchto dohledových orgánů pod společným označením „RegWatchEurope“ s cílem předkládat společné návrhy na zlepšení procesu přípravy a schvalování návrhů na úrovni EU a k podobě návrhů politik formulovaných Evropskou komisí, zejména z hlediska hodnocení dopadů. I tímto způsobem se Komise RIA snaží vzhledem k velkému množství transponovaných předpisů EU do národního právního řádu přispívat ke zlepšení legislativního prostředí v ČR. Další podpůrnou aktivitou Komise RIA v oblasti kvalitnější regulace a snižování administrativní zátěže byla aktivní účast ve Skupině nezávislých zúčastněných stran na vysoké úrovni pro snižování administrativní zátěže⁵⁾, jejímž předsedou byl Edmund Stoiber.

---

²⁾ Nicméně i přesto zde stále existují tendence v některých případech zpracovávat RIA pouze formálně jako dodatečné zdůvodnění navrhované varianty právního předpisu, respektive obcházet Komisi RIA v její kontrolní funkci. Děje se tak zejména prostřednictvím udělování výjimek z provedení RIA formou usnesení vlády v rámci projednávání souvisejících strategických dokumentů, na základě jejichž schválení jsou následně zpracovávány návrhy právních předpisů. K tomuto nešvaru dále přispívá i absence mechanismu hodnocení dopadů regulace u mimořádných zákonodárných iniciativ (viz Výroční zpráva Komise RIA za rok 2013).

³⁾ The Global Competitiveness Report 2014 – 2015, dostupné z: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2014-2015/economies/#indexId=GCI&economy=CZE>.

⁴⁾ Definice ukazatele měřícího regulační zátěž (burden of government regulation) – jak zatěžující je pro podnikatele přizpůsobit se administrativním regulačním požadavkům typu povinnost získání povolení k určité činnosti, vykazování činností a reportování apod.

⁵⁾ High Level Group on Administrative Burdens, http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/admin_burden/high_level_group_en.htm.

Role Komise RIA v ČR je následující:

- Komise RIA navrhuje, u kterých legislativních návrhů má být provedeno hodnocení dopadů regulace;
- Komise poskytuje konzultace zpracovatelům RIA k metodickým otázkám ve spolupráci s oddělením koordinace procesu RIA;
- Komise přezkoumává kvalitu RIA po věcné stránce; pokud předložená Závěrečná zpráva RIA není akceptovatelná, je vyžadováno její dopracování.

Činnost Komise RIA a kvalitu zpracovávaných RIA zachycuje *Tabulka 1*.

Tabulka 1: Celkový přehled projednávaných návrhů právních předpisů v ČR

	2012	2013	2014
Vládní návrhy právních předpisů se zpracovanou RIA	80	102	110
<i>z toho vládní návrhy se zpracovanou RIA posuzované Komisí RIA</i>	64	69	65
<i>negativní stanovisko</i>	7	6	8
<i>kladné stanovisko bez připomínek</i>	21	18	24
<i>kladné stanovisko po dopracování</i>	29	36	30
<i>kladné stanovisko po přepracování</i>	7	9	3
Vládní návrhy právních předpisů bez zpracované RIA	67	74	75
Vládní návrhy právních předpisů celkem	147	176	185
Počet návrhů předložených na půdě Parlamentu ČR (bez RIA)	93	91	70
Počet návrhů právních předpisů předložených v ČR celkem	240	267	255

Zdroj: Komise RIA a její výroční zprávy www.ria.vlada.cz

Na úrovni vlády bylo v roce 2014 předloženo 185 návrhů předpisů, z toho 110 se zpracovanou RIA. Komise RIA důkladně projednala 65 závěrečných zpráv RIA k návrhům zákonů, věcných záměrů zákonů a návrhům nařízení vlády s tím, že jen menšina závěrečných zpráv splnila nastavené standardy. U 37 % ze všech stanovisek vydala kladné stanovisko, u zbývajících 63 % vydala stanovisko s žádostí o dopracování. U 8 návrhů Komise schválení závěrečné zprávy RIA nedoporučila ani po projednání či dopracování.

3.3 Důsledky nezavedení povinnosti zpracovávat RIA k poslaneckým iniciativám a návrh řešení

Co je však stále závažné, je skutečnost, že podobně jako v předchozích letech, vláda předložila v roce 2014 stanovisko k 70 návrhům, které jí byly zaslány z Parlamentu ČR, na něž se povinnost zpracování RIA nevztahuje. V těchto případech dochází k vychýlení v rámci legislativního procesu, kdy na úrovni vlády jsou na návrhy právních předpisů kladeny vyšší nároky na kvalitu, než je tomu u dalších zákonodárných iniciativ. Neexistence povinnosti provést hodnocení dopadů u mimovládních zákonodárných iniciativ může v některých případech dokonce působit jako motivační mechanismus pro ministerstva obcházet standardní legislativní proces a předkládat návrhy jako poslanecké iniciativy. Výsledkem takového přístupu pak mohou být vážné věcné chyby v návrzích, respektive absence identifikace a kvantifikace na první pohled ne zcela zřejmých dopadů s možnými fatálními důsledky pro všechny dotčené subjekty.

Proto je v rámci další fáze implementace procesu RIA v ČR zvažováno zavedení mechanismů spolupráce mezi Parlamentem ČR a Úřadem vlády a rozšíření aplikace metody RIA i na zákony vzešlé z poslanecké iniciativy, popřípadě na pozměňovací návrhy překládané členy Parlamentu v průběhu projednávání zákona. Že je takovýto přístup možný, ukázala pilotní spolupráce komise RIA na analýze dopadů pozměňovacích návrhů energetického zákona. Problémem může být velký počet zákonů a pozměňovacích návrhů k těmto zákonům, které Parlamentem procházejí, a stanovené lhůty. V případě rozšíření povinnosti zpracování RIA na poslanecké iniciativy by tak bylo nutné nastavit institucionální parametry tak, aby tato povinnost byla z administrativního hlediska realizovatelná. Řešením by mohlo být rozšíření aktivity komise RIA a zřízení specializovaných poradních odborů, které by byly schopny poslancům a senátorům vysvětlit, jak k RIA přistupovat, popřípadě jak ji vytvořit k pozměňovacímu návrhu, který předkládají.

4. Závěr

Určitým orientačním vodítkem k mezinárodnímu posouzení může být aktivita nadace Bertelsmann (Bertelsmann Stiftung), která v rámci SGI indexu udržitelného rozvoje vládnutí (Sustainable Governance Index – SGI)⁶⁾ publikovala některé ukazatele týkající se právě RIA. V rámci 41 posuzovaných zemí se celkovým skóre RIA řadí Česká republika na desáté místo. Celkový ukazatel se rozkládá na tři sub-indikátory: i) pokud se týče kvality procesu RIA, obsadila ČR první

---

⁶⁾ Detaily SGI indexu a jeho složek viz: http://www.sgi-network.org/2015/Governance/Executive_Capacity/Evidence-based_Instruments.

místo, a to zejména díky přísnému fungování Komise RIA; ii) u aplikace RIA jsme na šestém místě, neboť je nezřídka obcházena; iii) nejslabší 13. pořadí ČR obdržela z hlediska udržitelnosti procesu RIA, který není dostatečně robustní a může být komplikován politickými změnami.

Jakkoliv můžeme sdílet určité pochybnosti o metodologii SGI indexu pro 41 zemí, uváděné výsledky jen potvrzují silné a slabé stránky procesu RIA a indikují, na které slabiny je třeba se zaměřit. Pravidelně a důkladně na ně upozorňují výroční zprávy Komise RIA (2012, 2013, 2014). Jednou z podstatných vlastností je udržování kvalitní báze pracovníků ministerstev zapojených do procesů RIA včetně samotné tvorby legislativy. Nedávno přijatý zákon usilující o stabilizaci úředníků ministerstev vytváří skvělé podněty pro jejich pravidelné školení a doškolování. Jakkoliv byl již takovýto projekt formou e-learningu připraven, dosud se ho nepodařilo implementovat.

Michal Mejstřík, Dita Tesárková

Zdroje:

- BERTESLAM STIFTUNG, 2015 http://www.sgi-network.org/2015/Governance/Executive_Capacity/Evidence-based_Instruments.
- BETTER REGULATION TASK FORCE. *Regulation – Less is More. Reducing Burdens, Improving Outcomes*. Zpráva BRTF pro předsedu vlády, březen 2005, dostupné na <http://www.brtf.gov.uk/docs/pdf/lessismore.pdf>.
- CABINET OFFICE. *Deregulation Initiative. Memorandum from the Cabinet Office*, srpen 1998, dostupné na http://www.cabinetoffice.gov.uk/regulation/about_us/documents/pdf/doc075.pdf.
- CORDOVA-NOVION, Cesar, and col.: *Business Enabling Environment in Southeast Europe: Increasing Sub-National Competitiveness – RIA systems in the SEE countries*, Global Distance Learning Network, Belgrade, December 2007.
- DEIGHTON-SMITH, Rex a Scott H JACOBS. DEPARTMENT FOR BUSINESS INNOVATION AND SILLS. *Regulatory impact analysis: best practices in OECD countries*. Washington, D.C.: OECD Washington Center, c 1997, 291 p. ISBN 92-641-5603-8. Dostupné z: https://gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/211981/bis-13-1038-better-regulation-framework-manual-guidance-for-officials.pdf.
- EUROPEAN COMMISSION. The EU Economy: 2003 Review. COM (2003) 729.
- EUROPEAN COMMISSION. Report on the Implementation of the European Charter for Small Enterprises in the Member States of the European Union. Commission Staff Working Paper, 8 února 2005, COM/2005/30, SEC(2005) 167, dostupné z <http://www.wales.gov.uk/keypubassemeuropeancomm2/content/euleg050214/6336-05-add1.pdf>.
- EUROPEAN COMMISSION. Evaluation of the Commission's Impact Assessment System, Final Report, by The Evaluation Partnership Limited (TEP), dostupné z ec.europa.eu/governance/impact/docs/key_docs/tep_eias_final_report.pdf.

- EVROPSKÁ KOMISE. *Pokyny pro hodnocení dopadů*. 15. ledna 2009. Dostupné z: [http://www.mvcr.cz/soubor/pokyny -pro-hodnoce-dopadu-evropske-komise-pdf.aspx](http://www.mvcr.cz/soubor/pokyny-pro-hodnoce-dopadu-evropske-komise-pdf.aspx).
- EVROPSKÁ KOMISE. *Tisková Zpráva: Zeštíhlení a zjednodušení předpisů EU – bilance výsledků*. Brusel, 14. října 2014. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1116_cs.htm.
- HAMPTON, PHILIP. *Reducing Administrative Burdens: Effective Inspection and enforcement*. Report by HM Treasury, březen 2005, dostupné na <http://www.hm-treasury.gov.uk/media/A63/EF/bud05hamptonv1.pdf>.
- ITALIAN, IRISH AND DUTCH PRESIDENCIES OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *A Report Prepared for the EU Directors of Better Regulation Group, Dublin, May 2004*. Dostupné z: <https://www.wbginvestmentclimate.org/uploads/9.ReportonRIAEU.pdf>.
- KIRKPATRICK, C a David PARKER. *Regulatory impact assessment: towards better regulation?*. Northampton, MA: Edward Elgar, c2007, xi, 286 p. ISBN 978-184-8441-958.
- KOMISE PRO HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE. *Výroční zpráva Komise RIA za rok 2013*.
- KOMISE PRO HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE. *Výroční zpráva Komise RIA za rok 2012*.
- LEGISLATIVNÍ PRAVIDLA VLÁDY schválená usnesením vlády ze dne 19. března 1998 č. 188, poslední změna usnesením vlády ze dne 15. prosince 2014 č. 1050.
- MEJSTRÍK, MICHAL. *Prezentace pro seminář v PSP konaný dne 21. 4. 2015 v Praze*.
- MEJSTRÍK, MICHAL. *Oponentní posudek pro posouzení závěrečné zprávy o řešení projektu "Návrh způsobu hodnocení dopadů víceletých veřejných projektů" zpracované Institutem pro ekon. a ekol. politiku VŠE v Praze v roce 2007*.
- OECD. *Regulatory Impact Analysis (RIA) Inventory. Note by Secretariat*, 2004. Dostupné z: <http://www.oecd.org/regreform/regulatory-policy/35258430.pdf>.
- OECD. *Sustainability in Impact Assessments – A Review of Impact Assessment Systems in selected OECD countries and the European Commission*. Dostupné z: [http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/Sustainability%20in%20impact%20assessment%20SG-SD\(2011\)6-FINAL.pdf](http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/Sustainability%20in%20impact%20assessment%20SG-SD(2011)6-FINAL.pdf).
- OECD. *Guiding Principles for regulatory quality and performance*, Paříž srpen 2005.
- OECD. *Regulatory Performance: Ex-post evaluation of Regulatory Policies*, Paříž 2003 dostupné z: <http://www.oecd.org/dataoecd/34/30/30401951.pdf>.
- RENDA, ANDREA. *Impact assessment in the EU (The state of art and the art of state)*, Centre for European Policy Studies CEPS), Brussels, 2006.
- SINGER, MIROSLAV. *Legislativa, RIA: letem širým světem (pár poznámek stále překvapeného účastníka procesu, vystoupení v rámci odborného semináře „Kvalita výstupů legislativního procesu v ČR a možnosti jejího zlepšení prostřednictvím analýzy dopadů regulace (RIA)“ konaného na Institutu ekonomických studií UK-FSV 16. 1. 2008*.
- Tiskové zprávy na webových stránkách Evropské komise.
- VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Obecné zásady pro hodnocení dopadů regulace*, 2014. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/ria/metodiky/obecne-zasady-pro-hodnoceni-dopadu-regulace-90556/>.